

**УНИВЕРЗИТЕТ У НИШУ
ПРИРОДНО-МАТЕМАТИЧКИ ФАКУЛТЕТ**

СТАТУТ

(пречишћен текст)

НИШ, октобар 2006. године

I ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ	4
1. Назив, седиште и обележје Факултета.....	4
2. Заступање Факултета.....	6
II ОРГАНИЗАЦИЈА И ДЕЛАТНОСТ ФАКУЛТЕТА	6
1. Организација Факултета.....	6
О Д С Е К	8
К А Т Е Д Р А	8
Ц Е Н Т А Р.....	10
Л А Б О Р А Т О Р И Ј А.....	11
РАЧУНСКИ ЦЕНТАР	11
ИЗДАВАЧКА ЈЕДИНИЦА	11
БИБЛИОТЕКА	12
С Е К Р Е Т А Р И Ј А Т Ф А К У Л Т Е Т А	12
III ОБРАЗОВНА И НАУЧНА ДЕЛАТНОСТ ФАКУЛТЕТА	14
1. Образовна делатност Факултета.....	14
1.1. СТУДЕНТИ	14
1.2. ВРСТЕ И НИВОИ СТУДИЈА НА ФАКУЛТЕТУ	16
1.3. СТУДИЈЕ	20
1.4. Специјалистички рад	26
1.5. Докторска дисертација	28
1.6. ЗАШТИТА ПРАВА СТУДЕНАТА И ОДГОВОРНОСТ СТУДЕНАТА.....	30
2. Научна делатност Факултета	31
IV ОБРАЗОВАЊЕ ТОКОМ ЧИТАВОГ ЖИВОТА.....	31
V ОСОБЉЕ ФАКУЛТЕТА	32
V – 1. Звања наставника и сарадника.....	32
V – 2. Услови за избор наставника.....	34
V – 3. Ближи услови за утврђивање предлога за избор наставника Факултета.....	35
V – 4. Услови за избор сарадника.....	35
V – 5. Заснивање радног односа и стицање звања наставника.....	35
V – 6. Заснивање радног односа и стицање звања сарадника.....	38
V – 7. Услови и поступак за избор истраживача	39
VI ПРАВА И ОБАВЕЗЕ ЗАПОСЛЕНИХ	39
VII ОРГАНИ ФАКУЛТЕТА	40
VII – 1. ОРГАН УПРАВЉАЊА.....	41
VII – 2. ОРГАН ПОСЛОВОЂЕЊА	43
VII – 2.1. Поступак избора декана.....	43
VII – 2.2. Престанак мандата	44
VII – 3. СТРУЧНИ ОРГАНИ ФАКУЛТЕТА.....	47
VII – 3.1. Наставно-научно веће	47
VII – 3.2. Изборно веће.....	49
VII – 3.3. Веће Одсека.....	49

VII – 3.4. Веће катедре.....	50
VII – 4. Студентски парламент Факултета	51
VIII СТИЦАЊЕ СРЕДСТАВА ЗА ОБАВЉАЊЕ ДЕЛАТНОСТИ ФАКУЛТЕТА	51
IX ЕВИДЕНЦИЈА И ЈАВНЕ ИСПРАВЕ.....	52
IX – 1. Оглашавање диплома ништавним.....	53
IX – 2. Издавање нове јавне исправе.....	54
X ИЗДАВАЧКА ДЕЛАТНОСТ.....	54
XI ОБАВЕШТАВАЊЕ ЗАПОСЛЕНИХ И СТУДЕНАТА	54
XII ПОСЛОВНА ТАЈНА	55
XIII ОПШТИ АКТИ ФАКУЛТЕТА.....	56
XIV ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ.....	57

На основу члана 53. став 1. тачка 1. Закона о високом образовању («Сл. гласник РС», бр. 76/05) и на основу утврђеног предлога Наставно-научног већа Факултета, Савет Природно-математичког факултета у Нишу на седници одржаној дана 09.10.2006. године донео је

СТАТУТ

ПРИРОДНО-МАТЕМАТИЧКОГ ФАКУЛТЕТА У НИШУ

І ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

1. Назив, седиште и обележје Факултета

Члан 1.

Овим Статутом уређује се организација Природно-математичког факултета у Нишу (у даљем тексту: **Факултет**), делатност, управљање, начин финансирања, као и друга питања од непосредног значаја за наставни, научни и стручни рад запослених као и студената Факултета, у складу са Законом о високом образовању (у даљем тексту: **Закон**).

Члан 2.

Факултет је високошколска установа у саставу Универзитета у Нишу са својством правног лица који остварује академске студијске програме и развија научно-истраживачки и стручни рад у области природно-математичких наука као и њихових интердисциплинарних наука.

Факултет остварује и струковне студијске програме и обавља основна, примењена и развојна истраживања из своје делатности.

Факултет обавља и друге послове, који су у функцији делатности Факултета у складу са Законом и овим Статутом.

Члан 3.

Оснивач Факултета је Република Србија.

Факултет је основан Законом о оснивању Природно-математичког факултета у Нишу («Сл. гласник РС», бр. 40/99).

Факултет послује средствима у државној својини.

Факултет у правном промету наступа под називом «УНИВЕРЗИТЕТ У НИШУ, ПРИРОДНО-МАТЕМАТИЧКИ ФАКУЛТЕТ НИШ».

Седиште Факултета је у Нишу, улица Вишеградска 33.

Факултет има текући рачун код Управе за трезор бр. 840-1789660-98.

Члан 4.

Факултет обавља делатност у свом седишту.

Факултет може обављати делатност и ван седишта, односно изводити студијски програм на даљину, у складу са дозволом за рад.

На Факултету није дозвољено политичко, страначко и верско организовање и деловање.

Простор Факултета је неповредив.

Члан 5.

Дан Факултета је 9. новембар, дан када су основане студијске групе за математику, физику и хемију на Филозофском факултету.

Члан 6.

Факултет има своја обележја и то: штамбиљ, заставу, грб и печат.

Штамбиљ Факултета је правоугаоног облика са текстом:

Република Србија
Универзитет у Нишу
Природно-математички факултет у Нишу
Број: _____
Ниш

Застава Факултета је плаве боје са грбом Факултета у средини који је округлог облика са текстом: УНИВЕРЗИТЕТ У НИШУ, ПРИРОДНО-МАТЕМАТИЧКИ ФАКУЛТЕТ и скраћени назив ПМФ.

Печат Факултета је округлог облика и садржи текст: РЕПУБЛИКА СРБИЈА; УНИВЕРЗИТЕТ У НИШУ; ПРИРОДНО-МАТЕМАТИЧКИ ФАКУЛТЕТ.

У дну печата исписује се седиште «НИШ».

У средини печата је грб Републике Србије.

Пречник печата износи 32 милиметара.

Факултет може имати више примерака печата који морају бити истоветни по садржини печата из претходног става, а њихова величина је 25 милиметара и морају бити обележени редним бројем, римском цифром која се ставља између грба и седишта Факултета.

Печати су на српском језику, исписани ћириличним писмом.

Печатом са већим пречником потврђује се аутентичност јавних исправа које издаје Факултет.

Одлуку о броју печата и начину употребе доноси декан Факултета.

За употребу и чување печата Факултета одговоран је секретар Факултета.

Печат чува радник Секретаријата Факултета кога решењем одреди секретар Факултета.

2. Заступање Факултета

Члан 7.

Факултет представља и заступа декан Факултета без ограничења.

По овлашћењу декана, Факултет могу заступати продекани и секретар Факултета.

Декан може дати лицима из става 2. овог члана овлашћење за располагање новчаним средствима.

У случају одсутности декана Факултет заступа и представља продекан кога овласти декан. Овлашћење се даје у писаној форми.

Члан 8.

Факултет за своје обавезе одговара свим средствима којима располаже (потпуна одговорност).

Члан 9.

Јавне исправе, уговоре, новчана документа и друга акта потписује декан Факултета.

Продекани Факултета могу потписивати акта из области за које су и именовани односно изабрани, као и по посебном овлашћењу декана.

Акта из става 1. овог члана може, по овлашћењу декана, потписивати секретар Факултета.

За потписивање диплома не може се дати овлашћење.

II ОРГАНИЗАЦИЈА И ДЕЛАТНОСТ ФАКУЛТЕТА

1. Организација Факултета

Члан 10.

Факултет је образовна, научна установа чија је основна делатност утврђена Законом.

Члан 11.

Основна делатност Факултета је:

- високо образовање - шифра 8032,
- више образовање (високо струковно образовање) – шифра 8031,
- образовање одраслих и остало образовање на другом месту непоменуто (образовање током читавог живота) – шифра 80420,
- истраживање и развој – шифра 73,

- истраживања и експериментални развој у мултидисциплинарним наукама – шифра 73105,
- издавање књига, брошура, музичких књига и других публикација – шифра 22110,
- издавање часописа и сличних периодичних издања - шифра 22130,
- делатност осталих високошколских установа - шифра 80329,
- делатност библиотека – шифра 92511,
- активности у вези са компјутерима - шифре 72100, 72200, 72300, 72400, 72600,
- инжењеринг - шифра 74203,
- консалтинг и менаџмент послови - шифра 74140,
- трговина на мало књигама, новинама и писаћим материјалом- шифра 52470,
- репродукција компјутерских медија – шифра 22330,
- приређивање сајмова – шифра 74401,
- остали смештај - шифра делатности 5523, 55233.

Факултет поред основне делатности може обављати и споредне делатности под условима одређеним Законом.

Члан 12.

Факултет своје делатности из члана 11. овог Статута остварује преко организационих јединица:

а) за наставу и науку:

- Одсеци

У саставу одсека постоје:

- Катедре,
- Центри,
- Лабораторије.

б) службе за наставу и науку:

- Рачунски центар,
- Издавачка јединица,
- Библиотека.

в) Секретаријат Факултета

- Служба за опште и правне послове,
- Служба за материјално-финансијско пословање,
- Служба за наставу и студентска питања,
- Служба за техничке послове и обезбеђење зграде.

Члан 13.

Организационе јединице из члана 12. немају својства правног лица.

О Д С Е К

Члан 14.

Одсек је организациона јединица Факултета на коме се остварује делатност из члана 11. овог Статута и друге научно-истраживачке делатности у оквиру матичности у складу са Законом и овим Статутом.

Члан 15.

Одсек чине наставници и сарадници из научних области за које је Одсек основан. На Факултету постоје следећи одсеци:

1. Одсек за математику и информатику,
2. Одсек за физику,
3. Одсек за хемију,
4. Одсек за биологију и екологију,
5. Одсек за географију.

Члан 16.

Одсек разматра и решава питања остваривања облика студија које постоје на Факултету односно за које је матичан.

Члан 17.

Одсеком руководи управник кога из реда наставника Одсека, на предлог Већа Одсека, именује декан Факултета на период од три године.

Мандат новоизабраног управника Одсека тече од 01.октобра, односно од почетка школске године.

Управнику Одсека у раду помаже секретар Одсека кога из реда сарадника бира Веће Одсека, на предлог управника, на период од једне школске године. Право избора секретара Одсека имају сви запослени на Одсеку.

К А Т Е Д Р А

Члан 18.

Катедра је организациона јединица преко које Одсек остварује делатност из члана 11. овог Статута као и другу научно-истраживачку делатност у оквиру своје матичности.

У оквиру Одсека може се оснивати једна или више катедара.

Одлуку о оснивању катедре доноси Наставно-научно веће на предлог Већа Одсека.

Катедру чине наставници и сарадници уже научне области. Наставник или сарадник може бити члан само једне катедре.

Члан 19.

Катедре Одсека су:

На Одсеку за **МАТЕМАТИКУ И ИНФОРМАТИКУ**:

1. Катедра за математику,
2. Катедра за информатику.

На Одсеку за **ФИЗИКУ**:

1. Катедра за општу физику,
2. Катедра за теоријску физику,
3. Катедра за примењену физику.

На Одсеку за **ХЕМИЈУ**:

1. Катедра за неорганску хемију,
2. Катедра за аналитичку хемију,
3. Катедра за органску хемију и биохемију,
4. Катедра за примењену и индустријску хемију,
5. Катедра за физичку хемију.

На Одсеку за **БИОЛОГИЈУ И ЕКОЛОГИЈУ**:

1. Катедра за биологију и екологију,
2. Катедра за молекуларну биологију и биотехнологију.

На Одсеку за **ГЕОГРАФИЈУ**:

1. Катедра за физичку географију,
2. Катедра за друштвену географију,
3. Катедра за регионалну географију,
4. Катедра за картографију.

Члан 20.

Катедром руководи шеф катедре кога из реда наставника катедре именује декан Факултета, на предлог Већа катедре, на период од три године.

Право предлагања као и гласања за избор шефа катедре имају само наставници катедре.

Мандат новоизабраног шефа катедре тече од 01.октобра, односно од почетка школске године.

Ц Е Н Т А Р

Члан 21.

Факултет обавља научно-истраживачку делатност као равноправну област своје делатности.

Центар је организациона јединица преко које се остварује научно-истраживачка делатност и обављају други научни и стручни послови и услуге.

Центар чине наставници, сарадници и истраживачи одговарајућег одсека који су на неком научном или стручном пројекту. Веће центра чине наставници и истраживачи у одговарајућем научном звању.

Научно-истраживачки и образовни рад делови су јединствене научно-образовне делатности Факултета.

Члан 22.

Научно-истраживачка делатност се остварује кроз повезаност основних, примењених и развојних истраживања и оспособљавањем кадра за научно-истраживачки рад.

Рад у центру се финансира од пројеката на којима су ангажовани чланови центра.

Члан 23.

У циљу обављања делатности из става 1. члана 21. овог Статута, за области за које је Факултет матичан, на Факултету постоје центри као посебне организационе целине, и то:

1. Центар за математику и информатику,
2. Центар за физику,
3. Центар за хемију,
4. Центар за биологију и екологију,
5. Центар за географију.

Члан 24.

Центром руководи управник, кога на предлог Већа центра именује декан на период од три године.

Управник центра једном годишње подноси Већу центра извештај о финансијском пословању.

Члан 25.

Ближе одредбе организације и рада центра, сагласно Закону о научно-истраживачкој делатности регулише се посебним правилником који на предлог Већа центра доноси Наставно-научно веће Факултета.

ЛАБОРАТОРИЈА

Члан 26.

У саставу одсека организују се лабораторије као научно-наставне јединице за обављање експерименталних истраживања и студентских вежби, предвиђених наставним планом и програмом.

Радам лабораторија на одсеку руководи шеф лабораторија кога на предлог управника одсека именује декан на период од три године.

Члан 27.

Савет Факултета на предлог Наставно-научног већа посебним актом утврђује називе и број лабораторија по одсецима.

РАЧУНСКИ ЦЕНТАР

Члан 28.

Рачунски центар Факултета организује се за обављање наставне и научне делатности, као и за обављање послова за потребе ваннаставних служби и за пружање услуга трећим лицима.

Члан 29.

Рачунски центар се стара о функционисању хардвера, софтвера и рачунарске мреже у рачунарским учионицама, рачунарским лабораторијама, рачунарима који се налазе на одсецима и у ваннаставним службама, као и одржавање Web сајта Факултета.

Члан 30.

Декан именује шефа Рачунског центра на период од три године на предлог Катедре за информатику.

ИЗДАВАЧКА ЈЕДИНИЦА

Члан 31.

Издавачка јединица организује се за обављање издавачке делатности Факултета, као и за пружање услуга трећим лицима.

У оквиру своје делатности издавачка јединица издаје: уџбенике, помоћне уџбенике, монографије, зборнике, научне и стручне часописе и друге публикације.

Члан 32.

Издавачка јединица има Редакциони одбор и главног и одговорног уредника.

Ближе одредбе о организацији и раду издавачке јединице регулишу се Правилником о издавачкој делатности, који доноси Наставно-научно веће Факултета.

БИБЛИОТЕКА

Члан 33.

Библиотека је организациона јединица у оквиру Факултета за пружање помоћи у наставном, научном и стручном раду.

Библиотека се стара о набавци, чувању и издавању књига, научних и стручних часописа и других публикација.

Библиотеком руководи шеф библиотеке кога именује декан.

Члан 34.

Библиотека чува докторске дисертације, магистарске тезе и специјалистичке и дипломске радове одбрањене на Факултету.

СЕКРЕТАРИЈАТ ФАКУЛТЕТА

Члан 35.

Управно-правне, финансијско-материјалне, административне, техничке, као и опште послове у циљу обезбеђења обављања делатности Факултета, обавља Секретаријат Факултета на основу законских прописа и општих аката Факултета.

Члан 36.

У оквиру Секретаријата, а у циљу обављања послова из претходног члана овог Статута постоје:

1. Служба за опште и правне послове,
2. Служба за материјално-финансијско пословање,
3. Служба за наставу и студентска питања,
4. Служба за техничке послове и обезбеђење зграде.

Члан 37.

Пословима и радом Секретаријата као организационом јединицом Факултета руководи секретар. Секретар, под условима прописаним законом, може бити

дипломирани правник, са најмање три година радног искуства, положеним правосудним испитом и познавањем проблематике високог образовања.

Секретар Факултета заснива радни однос на начин утврђен Законом о раду и Правилником о систематизацији радних места на Факултету.

Секретар Факултета је лице са посебним овлашћењем и одговорностима.

Секретара Факултета бира и разрешава декан Факултета у складу са законом.

Члан 38.

Секретар Факултета обавља послове по налогу и овлашћењу декана Факултета као и послове које су прописани Правилником о систематизацији радних места на Факултету.

Члан 39.

Секретара Факултета, у случају његовог одсуства, замењује шеф Службе за опште и правне послове и то решењем декана за период одсуства секретара.

Члан 40.

Радам служби из члана 36. овог Статута руководе шефови које именује декан на предлог секретара Факултета.

Послови и радни задаци запослених у службама Секретаријата утврђују се Правилником о систематизацији радних места на Факултету.

Члан 41.

Службе у саставу Секретаријата Факултета обављају: административне послове, управно-правне послове, кадровско-персоналне послове, књиговодствено-финансијске послове, послове у вези са избором наставника, сарадника и ненаставних радника, послове у вези са основним, специјалистичким, магистарским и докторским студијама, послове обраде и припреме материјала за органе управљања и стручне органе, послове пријема и отпремања поште, архивске послове, опште послове, дактилографске послове, послове који обухватају одржавање и чување просторија, обављање и других послова предвиђених овим Статутом и општим актима Факултета.

Члан 42.

Факултет може по потреби оснивати нове и укидати постојеће службе уколико то захтева боља и економичнија организација рада Факултета.

Одлуку о овоме доноси Савет Факултета, на предлог декана Факултета.

III ОБРАЗОВНА И НАУЧНА ДЕЛАТНОСТ ФАКУЛТЕТА

1. Образовна делатност Факултета

1.1. СТУДЕНТИ

Члан 43.

Студент се уписује на студијски програм који се изводи на Факултету.

Студент се уписује у статусу студента који се финансира из буџета (у даљем тексту: *буџетски студент*) или студента који се сâм финансира (у даљем тексту: *самофинансирајући студент*).

Члан 44.

Студент може остварити део студијског програма на другој високошколској установи у складу са споразумом између високошколских установа, односно општим актом Универзитета у Нишу.

Члан 45.

Статус буџетског студента има студент:

- а) уписан на студије првог, другог и трећег степена, рангиран на конкурс за упис као такав, у школској години за коју је уписан по конкурс;
- б) Студенти који су уписали на основне студије после ступања на снагу Закона о високом образовању, а закључно са уписом у прву годину основних студија школске 2009/2010. године, задржавају статус студента који се финансира из буџета, односно настављају студије у статусу студента који се финансира из буџета:
 1. ако су у школској 2007/2008. години остварили најмање 42 ЕСПБ бода;
 2. ако у школској 2008/2009. години остваре најмање 48 ЕСПБ бодова;
 3. ако у школској 2009/2010. години остваре најмање 54 ЕСПБ бода.

Студент из става 1. овог члана који се сам финансира, наставља студије у статусу студента који се финансира из буџета, под условима из става 1. тачке 1-3. овог члана ако се рангира у оквиру укупног броја студената чије се студије финансирају из буџета.

Студенти из става 1. и 2. овог члана могу задржати статус студента који се финансира из буџета најдуже:

1. годину дана по истеку редовног трајања студија – ако су уписани у прву годину основних студија школске 2006/2007., односно 2007/2008. године;
2. шест месеци по истеку редовног трајања студија – ако су уписани у прву годину основних студија школске 2008/2009., односно 2009/2010. године.

Студент који се финансира из буџета и који у току школске године оствари мање ЕСПБ бодова предвиђених у претходном ставу може наставити студије у статусу самофинансирајућег студента.

Буџетски студент може у томе статусу имати уписан само један одобрен, односно акредитован студијски програм на истом нивоу студија.

Члан 46.

Статус самофинансирајућег студента има студент:

- а) уписан на студије првог, другог и трећег степена, рангиран на конкурс за упис као такав, у школској години за коју је уписан по конкурс;
- б) уписан у другу, односно било коју наредну годину, који је у претходној школској години, као самофинансирајући студент, остварио најмање 37 ЕСПБ бодова из предмета за које се определио у складу са студијским програмом.

Самофинансирајући студент који у току школске године оствари предвиђен број ЕСПБ бодова из члана 45. став 2. из текуће године студијског програма може у наредној школској години стећи статус буџетског студента, ако се рангирају у оквиру укупног броја буџетских студената.

Члан 47.

На предлог Наставно-научног већа Факултета, Сенат Универзитета у Нишу доноси одлуку о расписивању конкурса за упис на студије најкасније до 25. априла за наредну школску годину.

Конкурс садржи:

- а) број студената за сваки студијски програм који се организује на Факултету;
- б) услове за упис;
- в) мерила за утврђивање редоследа кандидата;
- г) поступак спровођења конкурса;
- д) начин и рокове за подношење жалбе на утврђени редослед;
- ђ) висину школарине коју плаћају самофинансирајући студенти.

Члан 48.

Студије на Факултету организују се на српском језику.

Факултет може организовати и изводити студије, односно поједине делове студија, као и организовати израду и одбрану докторске дисертације на страном језику или на језику националне мањине у складу са овим статутом, под условом да је студијски програм одобрен, односно акредитован.

Лице се може уписати на студијски програм ако познаје језик на којем се изводи настава.

Студент, уписан на студије из става 2. овог члана, може прелазити у току студија на студијски програм који се изводи на српском језику, након провере знања српског језика.

Провера знања језика из става 3. и 4. овог члана врши се на начин који пропише декан.

Члан 49.

Страни држављанин може се уписати на студијски програм под истим условима као и домаћи држављанин.

Страни држављанин плаћа школарину, осим ако међународним споразумом није друкчије одређено.

Страни држављанин може се уписати на студије ако је здравствено осигуран.

1.2. ВРСТЕ И НИВОИ СТУДИЈА НА ФАКУЛТЕТУ

Члан 50.

Делатност високог образовања остварује се кроз академске и струковне студије на основу одобрених, односно акредитованих студијских програма за стицање високог образовања.

На академским студијама изводи се академски студијски програм, који оспособљава студенте за развој и примену научних, стручних достигнућа.

На струковним студијама изводи се струковни студијски програм, који оспособљава студенте за примену знања и вештина потребних за укључивање у радни процес.

Студије првог степена су:

- а) основне академске студије;
- б) основне струковне студије .

Студије другог степена су:

- а) дипломске академске студије - мастер;
- б) специјалистичке струковне студије;
- в) специјалистичке академске студије.

Студије трећег степена су докторске академске студије.

Члан 51.

У прву годину студија првог степена може се уписати лице које има средње образовање у четворогодишњем трајању.

Кандидат који конкурише за упис у прву годину студија првог степена полаже пријемни испит из следећих предмета:

- на Одсеку за математику и информатику из **математике**,
- на Одсеку за физику из **физике**,
- на Одсеку за хемију из **хемије**,
- на Одсеку за биологију са екологијом из **биологије**, и
- на Одсеку за географију из **географије**.

Пријемни испит обухвата програмске садржаје који су изучавани у средњој школи у четворогодишњем трајању.

Редослед кандидата за упис у прву годину основних студија утврђује се на основу општег успеха постигнутог у средњем образовању и резултата постигнутог на пријемном испиту.

Факултет саставља ранг листу пријављених кандидата и доставља је Универзитету.

Универзитет сачињава јединствену ранг листу пријављених кандидата, а право на упис стиче кандидат који је на ранг листи рангиран у оквиру броја студената из члана 52. овог Статута.

Члан 52.

На прву годину студија првог степена може се без пријемног испита уписати:

- а) Кандидату који има положену општу матуру, уместо пријемног испита вреднују се резултати опште матуре, у складу са општим актом самосталне високошколске установе.
- б) лице које има стечено високо образовање у трајању од најмање три године;
- в) кандидат који је као ученик средње школе освојио једну од прве три награде на републичком такмичењу које организује Министарство просвете и спорта, односно једну од прве три награде на међународном такмичењу, из одговарајуће области.
- г) лице коме је престао статус студента због исписивања са студија из члана 64. став 6. тачка 2. овог Статута, ако је претходно положило све прописане испите на истом студијском програму на првој години студија, односно ако је остварило 60 ЕСПБ бодова.

Кандидатима из става б, в и г овог члана вреднује се пријемни испит са максималним бројем бодова.

Члан 53.

У прву годину дипломских академских студија (мастер) може се уписати лице које је завршило основне академске студије, остваривши:

1. најмање 180 ЕСПБ бодова – ако дипломске академске студије имају 120 ЕСПБ бодова;
2. најмање 240 ЕСПБ бодова – ако дипломске академске студије имају 60 ЕСПБ бодова.

Студијским програмом дипломских академских студија предвиђају се основне академске студије из става 1. овог члана.

Редослед кандидата за упис у прву годину дипломских академских студија утврђује се на основу опште просечне оцене остварене на основним студијама.

Члан 54.

У прву годину специјалистичких академских студија може се уписати лице које је завршило дипломске академске студије, остваривши најмање 300 ЕСПБ бодова.

Студијским програмом специјалистичких академских студија предвиђају се дипломске академске студије из става 1. овог члана.

Редослед кандидата за упис у прву годину специјалистичких академских студија утврђује се на основу опште просечне оцене остварене на основним и дипломским академским студијама.

Члан 55.

У прву годину специјалистичких струковних студија може се уписати лице које је завршило основне струковне или основне академске студије, остваривши најмање 180 ЕСПБ бодова.

Студијским програмом специјалистичких струковних студија предвиђају се основне студије из става 1. овог члана.

Редослед кандидата за упис у прву годину специјалистичких струковних студија утврђује се на основу опште просечне оцене остварене на основним студијама.

Члан 56.

У прву годину докторских студија може се уписати лице које има:

1. завршене дипломске академске студије, са најмање 300 ЕСПБ бодова и укупном просечном оценом најмање 8 на основним академским и дипломским академским студијама; или
2. академски степен магистра наука, ако не пријави докторску дисертацију, у складу с одредбом члана 128. Закона о високом образовању.
3. завршене четворогодишње студије према студијском програму донешеном до ступања на снагу Закона и овог Статута, уколико је на овим студијама остварио просечну оцену најмање 8.
4. завршене специјалистичке академске студије, или специјалистичке студије према студијском програму донешеном до ступања на снагу Закона и овог Статута.

Студијским програмом докторских студија предвиђају се дипломске академске студије, односно научно подручје из којег је стечен академски степен магистра наука из става 1. овог члана.

Општим актом факултета може се предвидети да се део студијског програма специјалистичких академских студија признаје за део студијског програма докторских студија.

Редослед кандидата за упис у прву годину докторских студија утврђује се на основу опште просечне оцене остварене на основним и дипломским академским студијама, на начин предвиђен општим актом Факултета.

Члан 57.

Студент има право:

1. на упис, квалитетно школовање и објективно оцењивање;
2. на благовремено и тачно информисање о свим питањима која се односе на студије;
3. на активно учествовање у доношењу одлука, у складу са Законом и статутом;
4. на самоорганизовање и изражавање сопственог мишљења;
5. на повластице које произлазе из статуса студента;
6. на подједнако квалитетне услове студија за све студенте;
7. на образовање на језику националне мањине, у складу са Законом и Статутом;
8. на различитост и заштиту од дискриминације;
9. да бира и да буде биран у студентски парламент и друге органе Факултета, односно Универзитета.

Студент је дужан да:

1. испуњава наставне и предиспитне обавезе;
2. поштује опште акте Факултета и Универзитета;
3. поштује права запослених и других студената на Факултету;
4. учествује у доношењу одлука у складу са Законом и Статутом.

Студент има право на жалбу Наставно-научном већу Факултета, уколико Факултет прекрши неку од обавеза из става 1. овог члана.

Члан 58.

Студенту се, на његов захтев, одобрава мировање права и обавеза, у случају:

1. теже болести;
2. упућивања на стручну праксу у трајању од најмање шест месеци;
3. одслужења и дослужења војног рока;
4. неге властитог детета до годину дана живота;
5. одржавања трудноће;
6. припрема за олимпијске игре, светско или европско првенство – када има статус врхунског спортисте; и
7. у другим случајевима предвиђеним општим актом Факултета.

Студент који је био спречен да полаже испит због болести или одсуства због стручног усавршавања у трајању од најмање три месеца, може полагати испит у првом наредном року, у складу с општим актом Факултета.

Члан 59.

Статус студента престаје ако студент не заврши студије у року од:

1. две школске године – ако студијски програм траје једну школску годину;
2. четири школске године – ако студијски програм траје две школске године;

3. шест школских година – ако студијски програм траје три школске године;
4. осам школских година – ако студијски програм траје четири школске године;
5. десет школских година – ако студијски програм траје пет школских година.

Ако је студијски програм започео у пролећном семестру, рок из става 1. овог члана сходно се рачуна од почетка тога семестра.

У рок из става 1. и 2. овог члана не рачуна се време мировања права и обавеза, одобреног студенту у складу са статутом.

Студенту се на лични захтев, поднет пре истека рока из става 1. и 2. овог члана, може продужити рок за завршетак студија за један семестар:

1. ако је у току студија испуњавао услове за одобравање мировања права и обавеза, а то право није користио, односно није га искористио у трајању које му је, с обзиром на околности, могло бити одобрено;
2. ако му на дан истека рока из става 1. и 2. овог члана остаје неостварених највише 15 ЕСПБ бодова потребних за завршетак студија;
3. ако је у току трајања студија започео и завршио други одобрени, односно акредитовани студијски програм, на истом или на вишем степену, на Универзитету или на другом акредитованом универзитету, у земљи или у иностранству.

Престанак статуса студента због неблаговременог завршетка студија констатује декан решењем са дејством од првог наредног дана по истеку рока из ст. 1, 2. и 4. овог члана.

Статус студента престаје и у случају:

1. завршетка студија;
2. исписивања са студија;
3. неуписивања школске године;
4. изрицања дисциплинске мере искључења са студија.

1.3. СТУДИЈЕ

Члан 60.

Факултет организује и изводи студије у току школске године која, по правилу, почиње 1. октобра и траје 12 календарских месеци.

Школска година има, по правилу, 42 радне недеље, од чега 30 наставних недеља и 12 недеља за испите и друге ваннаставне активности.

Школска година дели се на јесењи и пролећни семестар, од којих сваки има, по правилу, 15 наставних недеља и шест недеља за консултације, припрему испита и испите.

Настава се организује и изводи по семестрима, у складу са планом извођења наставе.

Члан 61.

Студијски програм је скуп обавезних и изборних предмета, са оквирним садржајем, чијим се савладавањем обезбеђују неопходна знања и вештине за стицање дипломе одговарајућег нивоа и врсте студија.

Студијским програмом утврђују се:

1. назив и циљеви студијског програма;
2. врста студија и исход процеса учења;
3. стручни, академски, односно научни назив;
4. услови за упис на студијски програм;
5. листа обавезних и изборних предмета, односно студијских подручја, са оквирним садржајем;
6. начин извођења студија и потребно време за извођење појединих облика студија;
7. бодовна вредност сваког предмета исказана у ЕСПБ;
8. бодовна вредност завршног рада, исказана у ЕСПБ;
9. предуслови за упис појединих предмета или групе предмета;
10. начин избора предмета из других студијских програма;
11. услови за прелазак са других студијских програма у оквиру истих или сродних области студија;
12. друга питања од значаја за извођење студијског програма.

Студијски програм усваја се на начин уређен овим Статутом, у форми коју прописује Сенат, на основу садржаја предвиђеног у ставу 2. овог члана.

Извођење студијског програма може почети када га Сенат донесе.

Факултет може са другом високошколском установом у Србији, односно у иностранству организовати и изводити студијски програм за стицање заједничке дипломе.

Студијски програм из става 5. овог члана може да се изводи када га усвоје Сенат и надлежни орган високошколске установе – суорганизатора.

Члан 62.

Студије се изводе према плану извођења наставе који усваја Наставно-научно веће Факултета.

Планом извођења наставе утврђују се:

1. наставници и сарадници који ће изводити наставу према студијском програму;
2. места извођења наставе;
3. почетак и завршетак, као и временски распоред извођења наставе;
4. облици наставе (предавања, семинари, вежбе, консултације, теренски рад, провера знања и др.);
5. начин полагања испита, испитни рокови и мерила испитивања;
6. попис литературе за студије и полагање испита;
7. могућност извођења наставе на страном језику;
8. могућност извођења наставе на даљину;

9. остале важне чињенице за уредно извођење наставе.

Препоручена литература за поједини испит мора бити усклађена с обимом студијског програма, на начин утврђен студијским програмом.

План извођења наставе се објављује пре почетка наставе у текућој школској години и доступан је јавности.

План извођења наставе обавезно се објављује на Интернет страницама Факултета.

У оправданим разлозима промена плана извођења наставе може се обавити и током школске године.

Промена плана извођења наставе објављује се на начин прописан у ст. 4. и 5. овог члана.

Члан 63.

Основне академске студије имају од 180 до 240 ЕСПБ бодова.

Основне струковне студије имају 180 ЕСПБ бодова.

Специјалистичке струковне студије имају најмање 60 ЕСПБ бодова.

Специјалистичке академске студије имају најмање 60 ЕСПБ бодова када су претходно завршене дипломске академске студије.

Дипломске академске студије имају:

1. најмање 60 ЕСПБ бодова, када је претходно остварен обим основних академских студија од 240 ЕСПБ бодова;
2. најмање 120 ЕСПБ бодова када је претходно остварен обим основних академских студија од 180 ЕСПБ бодова.

Докторске студије имају:

најмање 180 ЕСПБ бодова, уз претходно остварени обим студија од најмање 300 ЕСПБ бодова на основним академским и дипломским академским студијама.

Одређени академски студијски програми могу се организовати интегрисано у оквиру основних и дипломских академских студија.

Сваки предмет из студијског програма исказује се бројем ЕСПБ бодова, а обим студија изражава се збиром ЕСПБ бодова.

Збир од 60 ЕСПБ бодова одговара просечном укупном ангажовању студента у обиму 40-часовне радне недеље током једне школске године.

Укупно ангажовање студента састоји се од активне наставе (предавања, вежбе, практикуми, семинари и др.), самосталног рада, колоквијума, испита, израде завршних радова и других видова ангажовања.

Укупан број часова активне наставе не може бити мањи од 600 часова у току школске године, нити већи од 28 часова недељно на студијама првог степена, односно највише 24 часа недељно на студијама другог степена.

У интегрисаним студијским програмима, укупан број часова активне наставе у просеку не може бити већи од 26 часова недељно.

Изузетно, укупан број часова активне наставе може бити већи од максимума из става 5. и 6. овог члана када је студијским програмом предвиђен повећан број часова практичне и теренске наставе.

Предмети из става 1. овог члана по правилу су једносеместрални, тако да збир од 30 ЕСПБ бодова одговара просечном укупном ангажовању студента у обиму 40-часовне радне недеље током једног семестра.

Изузетно, настава се може организовати и у краћем времену, у блоковима, чије се појединачно трајање утврђује студијским програмом, при чему њено укупно годишње трајање износи 30 наставних недеља и 12 недеља за консултације, припрему испита и испите.

Члан 64.

Рад студента у савлађивању појединог предмета континуирано се прати током наставе и изражава се у поенима.

Испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита студент може остварити 100 поена.

Студијским програмом утврђује се сразмера поена стечених у предиспитним обавезама и на испиту.

Од укупног броја поена, најмање 30, а највише 70 поена мора бити предвиђено за активности и провере знања у току семестра (предиспитне обавезе).

Успех студента на испиту изражава се оценама:

- 10 – изузетан;
- 9 – одличан;
- 8 – врло добар;
- 7 – добар;
- 6 – довољан;
- 5 – није положио.

Факултет је дужан да води трајну евиденцију о положеним испитима.

У евиденцију и индекс студента уносе се прелазне оцене, а оцена 5 (није положио) уписује се само у евиденцију.

На формирање оцене на испиту утиче структура укупног броја поена које је студент остварио током наставе.

Члан 65.

Испитни рокови су: јануарски, априлски, јунски, септембарски и октобарски, а организују се у складу са годишњим календаром испита високошколске установе.

Календар испита објављује се почетком сваке школске године и саставни је део плана извођења наставе.

На испит може изаћи студент који је задовољио све прописане предиспитне обавезе утврђене планом извођења наставе.

Испити се полажу у складу са студијским програмом.

Испити су јавни и студент има право, ако полаже усмено, да захтева присуство јавности.

Начин полагања испита, време и распоред њиховог одржавања, одлагање испита, одустајање од испита, начин вођења евиденције, као и друга питања у вези са полагањем

испита и оцењивањем на испиту ближе се уређују општим актом Факултета, у складу са Законом и овим Статутом.

Члан 66.

Испит из истог предмета може се полагати највише три пута.

Изузетно, студент коме је преостао један неположени испит из студијског програма уписане године има право да тај испит полаже у накнадном испитном року до почетка наредне школске године.

На лични захтев, студент може испит из става 2. овог члана полагати пред испитном комисијом.

Студент који не положи испит из обавезног предмета до почетка наредне школске године, уписује исти предмет.

Студент који не положи изборни предмет може поново уписати исти или се одредити за други изборни предмет.

Члан 67.

Студент има право приговора на оцену добијену на испиту, ако није задовољан добијеном оценом или сматра да испит није обављен у складу са Законом и општим актом установе, у року од 36 часова од добијања оцене.

Наставно-научно веће доноси општи акт којим ближе уређује начин остваривања права на приговор из става 1. овог члана.

Члан 68.

Студент се сваке школске године при упису одређује за предмете из студијског програма, при чему може уписати само оне предмете за које је стекао предуслов по програму и плану студија.

Студент се може одредити и за предмете који се вреднују са више од 60 ЕСПБ бодова, са циљем бржег завршавања студија.

Студент стиче право на упис на вишу годину студија, под условима предвиђеним овим статутом, када испуни све студијске обавезе изражене у ЕСПБ бодовима које је преузео уписом у претходну годину студија.

Студент који није испунио обавезе из става 3. овог члана може наставити студије тако да поново упише студијске обавезе које није испунио у претходној години, под условима и на начин који утврђује Наставно-научно веће Факултета.

Правила студија ближе се уређују општим актом Факултета.

Члан 69.

Основне студије се завршавају полагањем свих предвиђених испита и израдом завршног рада, уколико је то предвиђено студијским програмом..

Дипломске академске студије завршавају се полагањем свих предвиђених испита, израдом дипломског рада и јавним полагањем дипломског испита, у складу са студијским програмом.

Специјалистичке студије се завршавају полагањем свих предвиђених испита, израдом специјалистичког рада и полагањем специјалистичког испита у складу са студијским програмом.

Докторске студије завршавају се полагањем свих предвиђених испита, те израдом и јавном одбраном докторске дисертације, у складу са студијским програмом.

Лица која су стекла академски назив магистра наука према прописима који су важили до дана ступања на снагу Закона о високом образовању, могу до 9. септембра 2012. године стећи академски назив доктора наука одбраном докторске дисертације према прописима који су важили до ступања на снагу тога закона.

Број бодова којим се исказује завршни рад, односно завршни део студијског програма, улази у укупан број бодова потребних за завршетак студија.

Општим актом Факултета ближе се уређује полагање завршног, односно дипломског испита, поступак пријаве, оцене и одбране докторске дисертације.

Члан 70.

Завршетком студија студент стиче одговарајући стручни, академски, односно научни назив, као и друга права у складу са законом.

Студент који заврши основне академске студије стиче стручни назив са знаком звања првог степена академских студија из одговарајуће области.

Студент који заврши дипломске академске студије стиче академски назив "дипломирани" са знаком звања другог степена дипломских академских студија из одговарајуће области.

Студент који заврши специјалистичке академске студије стиче стручни назив "специјалиста" са знаком звања другог степена академских студија из одговарајуће области.

Студент који заврши докторске студије стиче научни назив "доктор наука" са знаком области.

Студент који заврши основне струковне студије стиче стручни назив са знаком звања првог степена струковних студија из одговарајуће области.

Студент који заврши специјалистичке струковне студије стиче стручни назив "специјалиста" са знаком звања другог степена струковних студија из одговарајуће области.

Члан 71.

Универзитет издаје диплому студенту који је завршио студије, којом се потврђује завршетак студија.

Уз диплому се издаје и додатак дипломи.

На захтев студента, Факултет издаје уверење о савладаном делу студијског програма, које садржи податке о нивоу, природи и садржају студија, као и о постигнутим резултатима.

Наставно-научно веће ближе уређује садржај и облик уверења из става 3. овог члана.

Диплома, додатак дипломи и уверење о савладаном делу студијског програма су јавне исправе.

Диплому и додатак дипломи потписују ректор и декан Факултета.

Уколико Факултет са другом високошколском установом заједнички изводи студије, издају се заједничка диплома и додатак дипломи, које потписују ректор и овлашћена лица Факултета и друге високошколске установе који изводе студијски програм за стицање заједничке дипломе.

Члан 72.

Факултет може организовати студијски програм путем студирања на даљину, у складу са дозволом за рад.

Ближи услови и начини остваривања студијског програма на даљину уређују се општим актом Факултета.

Испит код студирања на даљину полаже се у седишту Факултета, односно у објектима наведеним у дозволи за рад.

Члан 73.

Између различитих студијских програма може се вршити преношење ЕСПБ бодова.

Критеријуми и услови преношења ЕСПБ бодова прописују се општим актом Факултета, односно споразумом Универзитета са другом самосталном високошколском установом, у складу са студијским програмом.

1.4. Специјалистички рад

Члан 74.

Специјалистички рад је резултат самосталног рада студента којим се систематизују постојећа научна и стручна знања.

Право да брани специјалистички рад има лице које је положило све испите утврђене студијским програмом специјалистичких студија.

Члан 75.

Студент специјалистичких студија може поднети захтев Наставно-научном већу да му одобри тему специјалистичког рада, у складу са правилима предвиђеним студијским програмом.

На основу захтева из става 1. овог члана Наставно-научно веће Факултета образује комисију за оцену подобности теме и кандидата за израду специјалистичког рада и то на предлог Већа одсека.

Комисија из става 2. овог члана састоји се од најмање три наставника или истраживача у одговарајућем научном звању од којих најмање један није у радном односу на Факултету.

Комисија за оцену подобности теме и кандидата је у обавези да сачини извештај и поднесе га Наставно-научном већу у року од 30 дана.

По поднетом извештају Наставно-научно веће може прихватити извештај и одобрити рад на изради специјалистичког рада или одбити захтев кандидата за израду специјалистичког рада са предложеном темом.

Уколико Наставно-научно веће прихвати извештај и одобри израду специјалистичког рада истом одлуком одређује студенту ментора из реда наставника или истраживача.

Члан 76.

Студент може бранити специјалистички рад у року од три године од дана одобрења теме специјалистичког рада.

Факултет може одобрити студенту на његов захтев продужење рока за одбрану специјалистичког рада под условом да је продужетак условљен објективним разлозима (болешћу која је дужа од 6 месеци, породилским одсуством, служењем војног рока и слично).

Одлуку о продужењу рока из става 1. овог члана доноси Наставно-научно веће Факултета и то најдуже за једну школску годину.

Студент коме је одобрена израда специјалистичког рада по завршеној изради подноси захтев Наставно-научном већу Факултета за оцену и одбрану специјалистичког рада.

Наставно-научно веће Факултета именује комисију за оцену и одбрану специјалистичког рада најкасније у року од 30 дана од дана подношења захтева за одбрану из става 1. овог члана.

Комисија за оцену и одбрану специјалистичког рада састоји се од најмање три наставника или истраживача од којих најмање један није у радном односу на Факултету.

Комисија за оцену и одбрану специјалистичког рада у обавези је да достави извештај Наставно-научном већу Факултета са предлогом најкасније у року од 45 дана од дана именовања.

Поднети извештај комисије за оцену специјалистичког рада, као и специјалистички рад, стављају се на увид јавности у библиотеци Факултета у трајању од 15 дана.

По истеку рока из става 1. овог члана Наставно-научно веће Факултета доноси одлуку о одобравању одбране специјалистичког рада.

Члан 77.

На одбрани специјалистичког рада студент треба да покаже да влада материјом из области из које брани рад и да одбрани и образложи закључке до којих је дошао у свом раду.

Комисија после одбране специјалистичког рада утврђује оцену «одбранио специјалистички рад» или «није одбранио специјалистички рад».

Комисија по обављеној одбрани специјалистичког рада подноси записник Секретаријату Факултета – Служби за наставу и студентска питања.

Члан 78.

Студенту који је одбранио специјалистички рад Факултет издаје диплому о стеченом стручном називу.

Диплому о стеченом стручном називу из става 1. овог члана потписом оверавају декан Факултета и ректор Универзитета.

Промоција специјалиста обавља се на Факултету.

1.5. Докторска дисертација

Члан 79.

Докторска дисертација представља завршни део студијског програма докторских студија и резултат је оригиналног научног рада докторанта у одговарајућој научној области, којим се дају нови научни резултати и доприноси развоју научне мисли.

Право да брани докторску дисертацију има лице које је остварило онолики број ЕСПБ бодова који заједно са бројем бодова којима се исказује докторска дисертација чини укупно 180 ЕСПБ бодова на докторским студијама.

Члан 80.

Кандидат подноси пријаву докторске дисертације која садржи образложење теме и биографију кандидата са библиографијом.

На основу пријаве из става 1. овог члана Наставно-научно веће Факултета, на предлог Већа одговарајућег одсека образује комисију за оцену подобности теме и кандидата за израду докторске дисертације.

Комисија за оцену подобности теме и кандидата састоји се од најмање три наставника или истраживача у одговарајућем научном звању, од којих најмање један није у радном односу на Факултету.

Комисија из става 2. овог члана је дужна да сачини извештај и поднесе га Наставно-научном већу у року од 45 дана од дана именованја.

Након поднетог извештаја од стране комисије из става 2. овог члана Наставно-научно веће може прихватити извештај и одобрити рад на изради докторске дисертације или пак, одбити захтев кандидата за израду докторске дисертације са предложеном темом.

Уколико Наставно-научно веће прихвати извештај из претходног става и одобри израду докторске дисертације истом одлуком одређује кандидату, на његов предлог, ментора из реда наставника или истраживача у одговарајућем научном звању.

Одлука Наставно-научног већа о прихватању предложене теме, заједно са извештајем комисије за оцену подобности теме и кандидата доставља се Универзитету у циљу добијања сагласности.

Захтев за давање сагласности из претходног става овог члана подноси Факултет.

По добијању сагласности кандидат стиче право на израду докторске дисертације.

Члан 81.

Кандидат брани докторску дисертацију у року од 5 година од дана одобравања теме.

Факултет може одобрити кандидату, на његов захтев, продужење рока за одбрану докторске дисертације највише за једну календарску годину под условом да је продужетак изазван објективним разлозима (болешћу која је дужа од 6 месеци, породилским одсуством, служењем војног рока и слично).

Одлуку о продужењу рока из става 2. овог члана доноси Наставно-научно веће Факултета.

Члан 82.

Веће Факултета, након разматрања предлога већа одсека, образује комисију за оцену и одбрану урађене докторске дисертације.

Комисија за оцену и одбрану докторске дисертације састоји се од најмање три наставника и истраживача у одговарајућим истраживачким звањима, од којих најмање један није у радном односу на Факултету.

Веће Факултета одлучује о захтеву за одбрану докторске дисертације на предлог комисије за оцену и одбрану докторске дисертације.

Веће Факултета именује комисију за оцену и одбрану докторске дисертације најкасније у року од 30 дана од дана подношења захтева за одбрану.

Комисија за оцену и одбрану докторске дисертације је дужна да достави реферат Већу Факултета са предлогом најкасније у року од 60 дана од дана именовања.

Извештај комисије и урађена докторска дисертација ставља се на увид јавности 15 дана у библиотеци Факултета.

Веће Одсека разматра Извештај и евентуалне приговоре и предлог одлуке доставља Већу Факултета.

По пријему реферата Факултет доставља захтев Универзитету у Нишу за давање сагласности на извештај о урађеној докторској дисертацији.

Члан 83.

Урађена докторска дисертација се предаје у десет примерака.

Члан 84.

По добијеној сагласности Универзитета, одређује се, у договору са члановима комисије и кандидатом, датум и време одбране докторске дисертације.

О дану и часу одбране докторске дисертације обавештава се јавност путем средстава информисања, најмање 5 дана пре одбране.

Члан 85.

Одбрана докторске дисертације је јавна.

Члан 86.

По завршеној одбрани докторске дисертације комисија утврђује: да ли је кандидат «одбранио докторску дисертацију» или «није одбранио докторску дисертацију». Одбрана се закључује јавним саопштењем оцене од стране председника комисије одмах после оцењивања. О одбрани докторске дисертације се саставља записник који потписују сви чланови комисије.

Члан 87.

Одбраном дисертације стиче се право на промоцију у научни назив доктора наука. Промоцију у научни назив доктора наука обавља ректор Универзитета.

Поступак свечане промоције у назив доктора наука уређује се актом Универзитета.

Члан 88.

Диплома о научном називу доктора наука оглашава се ништавном ако се утврди да докторска дисертација није резултат оригиналног научног рада докторанта.

Поступак поништавања научног назива доктора наука обавља се сагласно одредбама Закона и Статута Универзитета.

1.6. ЗАШТИТА ПРАВА СТУДЕНАТА И ОДГОВОРНОСТ СТУДЕНАТА

Члан 89.

Студент има право да Наставно-научном већу Факултета, преко Студентског парламента или преко студента продекана, подноси приговоре и предлоге који се односе на подизање квалитета образовног процеса, као и организацију и начин извођења наставе.

Наставно-научно веће Факултета разматра приговоре, односно предлоге из става 1. овог члана и о њима се изјашњава.

Члан 90.

Учесник конкурса за упис на један од облика студија може поднети приговор на регуларност конкурса, регуларност испита, редослед кандидата за упис у прву годину свих облика студија декану Факултета у року од 3 дана од дана објављивања листе на огласној табли Факултета.

По приговору учесника конкурса декан доноси решење у року од 3 дана од дана пријема приговора.

Кандидат може на решење декана изјавити жалбу Савету Факултета у року од 3 дана од дана пријема решења.

Савет Факултета решава по жалби у року од 3 дана од дана њеног пријема.

Члан 91.

Одговорност студената уређује се Правилником о дисциплинској и материјалној одговорности студената Универзитета.

Члан 92.

Студент са посебним потребама има право да полаже пријемни испит, као и све предиспитне обавезе и испите предвиђене студијским програмом, на начин прилагођен његовим могућностима.

2. Научна делатност Факултета

Члан 93.

Факултет обавља научну делатност у циљу унапређења образовне делатности, односно подизања квалитета наставе, усавршавања наставног подмлатка, увођења студената у научни рад, као и стварања материјалних услова за рад и развој Факултета и Универзитета.

Члан 94.

Научни рад на Факултету остварује се кроз основна, примењена и развојна истраживања.

Члан 95.

Научни рад на Факултету остварује се и кроз ангажовање наставника и сарадника Факултета на пројектима Министарства науке и заштите животне средине Републике Србије, или на другим научним, регионалним и међународним пројектима.

Пројекти из става 1. овог члана регулишу се посебним уговором кога у име Факултета потписује декан.

IV ОБРАЗОВАЊЕ ТОКОМ ЧИТАВОГ ЖИВОТА

Члан 96.

Факултет омогућује стално стручно образовање и усавршавање наставника, сарадника и студената Факултета, као и лица која су завршила један од облика студија.

Факултет у оквиру своје делатности може реализовати програме образовања током читавог живота ван оквира студијских програма за које је добио дозволу за рад.

Услови, начин и поступак реализације програма из става 1. овог члана уређује се општим актом Факултета.

Лицу које је савладало програм из става 1. овог члана Факултет издаје уверење.

Лице уписано на програме из става 1. овог члана нема статус студента у смислу Закона и овог Статута.

Члан 97.

Стално стручно образовање и усавршавање одвија се кроз наставу, семинаре, лабораторијску, практичну и теренску наставу у циљу подизања стручног знања из области природно-математичких наука и њихових интердисциплинарних области.

Стручно усавршавање и образовање се може изводити и на страном језику.

V ОСОБЉЕ ФАКУЛТЕТА

Члан 98.

Основна делатност и функционисање Факултета као целине остварује наставно и ненаставно особље.

Наставно особље Факултета чине лица која остварују наставни, научни и истраживачки рад.

Наставно особље, у смислу Закона и овог Статута, јесу: наставници, истраживачи и сарадници.

Ненаставно особље Факултета чине лица која обављају стручне, административне и техничке послове.

Лице које је правоснажном пресудом осуђено за кривично дело против полне слободе, фалсификовања јавне исправе коју издаје Факултет или примања мита у обављању послова на Факултету не може стећи звање наставника, односно сарадника.

Ако лице из става 5. овог члана има стечено звање, Факултет доноси одлуку о забрани обављања послова наставника, односно сарадника.

Лицу из претходног става овог члана престаје радни однос у складу са законом.

V - 1. Звања наставника и сарадника

Члан 99.

Звања наставника Факултета су: предавач, професор струковних студија, доцент, ванредни професор, редовни професор.

Наставници у звању предавача или професора струковних студија могу да изводе наставу само на струковним студијама.

Наставници у звању доцента, ванредног или редовног професора могу да изводе наставу на свим нивоима студија.

Наставу страних језика, односно вештина може, осим лица које има звање из става 1. овог члана, изводити и наставник страног језика, односно вештина који има стечено

високо образовање првог степена, објављене стручне радове у одговарајућој области и способност за наставни рад.

Члан 100.

Наставник и сарадник бирају се у звање за ужу научну област:
Уже научне области су:

НА ОДСЕКУ ЗА МАТЕМАТИКУ И ИНФОРМАТИКУ:

- Математика,
- Информатика.

НА ОДСЕКУ ЗА ФИЗИКУ:

- Теоријска физика,
- Експериментална физика,
- Физика јонизованих гасова и плазме,
- Физика кондензованог стања материје,
- Електроника и електротехника.

НА ОДСЕКУ ЗА ХЕМИЈУ:

- Општа и неорганска хемија,
- Органска хемија и биохемија,
- Аналитичка хемија,
- Индустриска и примењена хемија,
- Хемија животне средине,
- Физичка хемија.

НА ОДСЕКУ ЗА БИОЛОГИЈУ И ЕКОЛОГИЈУ:

- Ботаника,
- Зоологија,
- Заштита животне средине,
- Биотехнологија.

НА ОДСЕКУ ЗА ГЕОГРАФИЈУ:

- Физичка географија,
- Друштвена географија,
- Регионална географија,
- Картографија.

НА СВИМ ОДСЕЦИМА:

- Енглески језик,
- Немачки језик,
- Руски језик,
- Француски језик,
- Српски језик,
- Економија,
- Социологија,
- Психологија,
- Педагогија,
- Историја,
- Историја уметности.

Распоред предмета по научним областима утврђује се одлуком Већа одговарајућег одсека, а научне области Факултета одлуком Већа Факултета.

V - 2. Услови за избор наставника

Члан 101.

У звање доцента може бити изабрано лице које има научни степен доктора наука, научне, односно стручне радове објављене у научним часописима или зборницима, са рецензијама, као и услове прописане одредбама Правилника о ближим условима за утврђивање предлога за избор наставника.

Члан 102.

У звање ванредног професора може бити изабрано лице које, поред услова из претходног члана овог Статута, има и више научних радова од значаја за развој науке у ужој научној области, објављених у међународним или водећим домаћим часописима са рецензијама, оригинално стручно остварење (пројекат, студију, патент, оригинални метод, нову сорту и сл.), односно руковођење и учешће у научним пројектима, објављен уџбеник, монографију, практикум или збирку задатака за ужу научну област за коју се бира и више радова саопштених на међународним или домаћим научним скуповима, као и услове прописане одредбама Правилника о ближим условима за утврђивање предлога за избор наставника.

Члан 103.

У звање редовног професора може бити изабрано лице које, поред услова из претходна два члана овог Статута, има и већи број научних радова који утичу на развој научне мисли у ужој области, објављених у међународним и водећим домаћим часописима, са рецензијама, већи број научних радова и саопштења изнетих на међународним и домаћим научним скуповима, објављен уџбеник, монографију или

оригинално стручно остварење, остварене резултате у развоју научно-наставног подмлатка на Факултету, учешће у завршним радовима на специјалистичким, дипломским академским и докторским студијама, као и услове прописане одредбама Правилника о ближим условима за утврђивање предлога за избор наставника.

V – 3. Ближи услови за утврђивање предлога за избор наставника Факултета

Члан 104.

Ближи услови за утврђивање предлога за избор наставника Факултета утврђује се посебним Правилником који доноси Наставно-научно веће Факултета.

V - 4. Услови за избор сарадника

Члан 105.

Факултет бира у звање сарадника у настави на студијама првог степена студента дипломских академских или специјалистичких студија који је студије првог степена завршио са укупном просечном оценом најмање осам (8).

Посебни услови за избор у звање сарадника у настави утврђују се општим актом Универзитета, односно Факултета.

Са лицем из става 1. овог члана закључује се уговор о раду на период од годину дана, уз могућност продужења уговора за још једну годину у току трајања студија, а најдуже до краја школске године у којој се студије завршавају.

Уговор из става 3. овог члана закључује декан Факултета.

Члан 106.

Факултет може изабрати у звање асистента студента докторских студија који је претходне нивое студија завршио са укупном просечном оценом најмање осам (8) и који показује смисао за наставни рад.

Посебни услови за избор у звање асистента утврђују се општим актом Универзитета, односно Факултета.

Са лицем изабраним у звање асистента закључује се уговор о раду на период од три године, са могућношћу продужења још три године.

Уговор из става 3. овог члана закључује декан Факултета.

V– 5. Заснивање радног односа и стицање звања наставника

Члан 107.

Декан Факултета, полазећи од планиране политике запошљавања и ангажовања наставника и сарадника Универзитета (члан 48. Закона о високом образовању) и одлуке одговарајућих органа Факултета и Универзитета, објављује конкурс за заснивање радног

односа и избор у звање наставника за уже научне области утврђене општим актом Факултета, најкасније шест месеци пре истека времена на које је наставник биран.

Конкурс, са роком пријављивања кандидата од 15 дана, објављује се у дневном листу или «Службеном гласнику Републике Србије», а информација о конкурс у објављује се на интернет страници Универзитета.

Члан 108.

Декан Факултета обавештава Универзитет о објављеном конкурс у за избор наставника и доставља копију објављеног конкурса, најкасније пет дана по објављивању конкурса.

Одговарајуће научно-стручно веће Универзитета, на предлог Изборног већа Факултета, именује комисију и председника комисије за писање извештаја о пријављеним кандидатима на конкурс и о томе обавештава декана Факултета, најкасније у року од 15 дана од дана пријема обавештења декана о објављеном конкурс у.

Члан 109.

Комисија се састоји од најмање три наставника у истом или вишем звању из научне области за коју се наставник бира, од којих је најмање један у радном односу у другој високошколској установи.

Декан Факултета, у року од пет дана од именовања комисије, доставља председнику Комисије за писање извештаја пријаве учесника конкурса са приложеном документацијом.

Члан 110.

Комисија је дужна да сачини извештај о пријављеним кандидатима, са предлогом за избор одређеног кандидата у одговарајуће звање, у складу са условима утврђеним законом.

Комисија доставља извештај Факултету, у року од 30 дана од дана када је председник Комисије примио од декана Факултета пријаве кандидата.

Ако Комисија не сачини извештај у року из претходног става, декан Факултета о томе обавештава одговарајуће научно-стручно веће Универзитета, које именује нову комисију.

Члан 111.

Декан Факултета, у року од пет дана од пријема извештаја Комисије, ставља извештај на увид јавности у трајању до 30 дана.

Ако се на извештај који је на увиду јавности благовремено ставе примедбе, те примедбе декан Факултета доставља председнику Комисије за писање извештаја, са захтевом да се Комисија о њима изјасни у року од 15 дана од дана пријема.

Члан 112.

Декан Факултета, у року од 15 дана од истека рока за пријављивање кандидата на конкурс, подноси захтев Студентском парламенту Факултета, или ако он није конституисан, студентским организацијама на Факултету, да у року од 15 дана дају мишљење о педагошком раду кандидата. Ако Студентски парламент, односно студентске организације, не доставе мишљење о педагошком раду кандидата, сматраће се да немају примедбе.

Изборно веће Факултета упознаје се са мишљењем студената приликом давања оцене о педагошком раду кандидата.

Члан 113.

Декан Факултета, у року од 15 дана до дана достављања реферата, обезбеђује да Изборно веће факултета да следеће оцене:

1. оцену резултата научног, односно истраживачког рада кандидата,
2. оцену ангажовања кандидата у развоју наставе и развоју других делатности Факултета,
3. оцену резултата педагошког рада кандидата,
4. оцену резултата које је кандидат постигао у обезбеђивању научно-наставног подмлатка.

Члан 114.

Изборно веће Факултета утврђује предлог за избор кандидата у одговарајуће звање већином од укупног броја наставника који су у истом или вишем звању од звања у које се кандидат предлаже.

Члан 115.

Факултет доставља одговарајућем научно-стручном већу Универзитета:

1. предлог одлуке Изборног већа Факултета о избору кандидата у звање наставника, укључујући случај када се ни један од пријављених кандидата не предлаже за избор,
2. извештај Комисије о пријављеним кандидатима на конкурс за избор наставника, а ако је у току увида јавности било примедба, достављају се и примедбе, и одговор Комисије на примедбе,
3. оцене из члана 113. овог Статута.

Члан 116.

Одговарајуће научно-стручно веће Универзитета доноси одлуку о избору у звање наставника и ту одлуку доставља Факултету и учесницима конкурса.

Учесници конкурса имају право приговора Сенату Универзитета у року од 15 дана од дана достављања одлуке о избору.

Сенат одлучује по приговору и доноси одлуку која је коначна.

Члан 117.

Са лицем изабраним у звање наставника уговор о раду закључује декан Факултета. Наставнику који је у радном односу на Факултету и који је учествовао на конкурс за избор у одређено звање, а не буде изабран, декан доноси решење о отказу уговора о раду.

V – 6. Заснивање радног односа и стицање звања сарадника

Члан 118.

Сарадник стиче звање и заснива радни однос на Факултету на основу објављеног конкурса.

На предлог одговарајућег одсека одлуку о објављивању конкурса доноси декан Факултета.

Члан 119.

На предлог одговарајућег одсека Изборно веће Факултета образује Комисију за припрему извештаја у року од 15 дана од дана објављивања конкурса.

Комисија из става 1. овог члана састоји се од најмање три наставника из ужих области за које се сарадник бира, од којих најмање један није у радном односу на Факултету.

Члан 120.

Извештај Комисије за припрему извештаја садржи: биографске податке, предлог и мишљење о досадашњем научном, стручном раду сваког пријављеног кандидата; податке о објављеним радовима; мишљење о испуњености других услова за рад утврђених Законом и овим Статутом; и предлог иа избор кандидата у одређено звање сарадника.

Комисија из претходног члана овог Статута је у обавези да достави извештај у року од 30 дана од дана истека рока за пријављивање кандидата на конкурс.

Извештај из става 1. овог члана ставља се на увид јавности 30 дана и то у библиотеци Факултета или објављивањем на сајту Факултета.

Члан 121.

По истеку рока из става 2. претходног члана овог Статута одлуку о избору у звање сарадника доноси Изборно веће Факултета.

Учесници конкурса имају право приговора Савету Факултета у року од 15 дана од дана достављања одлуке о избору. Приговор одлаже извршење одлуке.

Савет Факултета одлучиће по приговору у року од 30 дана од дана подношења истог.

Савет Факултета, кад одлучује по приговору на одлуку Изборног већа, може:

- укинути одлуку Изборног већа ако Савет сматра да је повређен поступка избора сарадника и предмет вратити Изборном већу на поновно одлучивање.

Одлука Изборног већа је коначна.

Са лицем изабраним у звање сарадника, по коначности одлуке, декан закључује уговор о раду.

Сараднику који је у радном односу на Факултету и који је учествовао на конкурс за избор, а не буде изабран, декан доноси решење о престанку радног односа – отказ уговора о раду.

V – 7. Услови и поступак за избор истраживача

Члан 122.

На Факултету се може стећи научно и истраживачко звање у складу са одредбама Закона о научно-истраживачкој делатности и то за научне области за које је Факултет матичан.

VI ПРАВА И ОБАВЕЗЕ ЗАПОСЛЕНИХ

Члан 123.

У погледу права, обавеза и одговорности запослених на Факултету примењује се закон којим се уређује радни однос и Колективни уговор уколико Законом није другачије одређено.

Члан 124.

О појединачним правима, обавезама и одговорностима запослених на Факултету одлучује декан Факултета.

О појединачним правима, обавезама и одговорностима декана одлучује Савет Факултета.

Члан 125.

Наставник, у оквиру 40-часовне радне недеље, остварује све облике образовног и научног рада утврђене наставним планом.

Наставник обавља све облике наставе.

Сарадник у оквиру 40-часовне радне недеље обавља вежбе, колоквијуме и друге облике наставе, изузев предавања и испита.

За извођење облика наставе из претходног става, Факултет може ангажовати и студенте на докторским студијама.

За извођење вежби на студијама првог степена може се ангажовати студент дипломских студија, који је завршио први степен са укупном просечном оценом најмање осам.

За извођење облика наставе, уколико постоји потреба, Факултет може ангажовати и истраживаче у одговарајућим звањима. Одлуку о ангажовању доноси Наставно-научно веће Факултета на предлог Већа одсека за сваки семестар.

Члан 126.

Наставнику и сараднику који се налази на одслужењу војног рока, породилском одсуству, боловању дужем од 3 месеца, као и у случајевима мировања радног односа утврђених законом, изборни период и радни однос се продужава за време трајања одсуства.

Наставнику после 5 година проведених на Факултету може бити одобрено плаћено одсуство у трајању до једне школске године ради стручног и научног усавршавања.

О праву из претходног става овог члана одлучује декан Факултета на предлог Већа одговарајућег одсека.

Члан 127.

Наставнику престаје радни однос на крају школске године у којој је навршио 65 година живота и најмање 15 година стажа осигурања.

Наставнику из става 1. овог члана може бити продужен радни однос до две школске године, под условима и на начин предвиђен Статутом Универзитета.

Наставник коме је престао радни однос одласком у пензију задржава звање које је имао у тренутку пензионисања.

Наставник из претходног става може задржати преузете обавезе на дипломским академским и докторским студијама као ментор или члан комисије у поступку израде и одбране завршних радова, односно дисертација на тим студијама најдуже још две школске године.

На основу одлуке Наставно-научног већа Факултета, а на предлог Већа одсека наставник коме је престао радни однос због одласка у пензију може изводити све облике наставе на дипломским академским и докторским студијама и бити члан комисија у поступку израде и одбране завршних радова, односно дисертација на тим студијама, најдуже још две школске године.

Са наставником из става 5. овог члана декан Факултета закључује уговор.

VII ОРГАНИ ФАКУЛТЕТА

Члан 128.

Органи Факултета су:

1. Орган управљања,
2. Орган пословођења,
3. Стручни органи,
4. Студентски парламент.

VII – 1. ОРГАН УПРАВЉАЊА

Члан 129.

Орган управљања Факултета је Савет.

Члан 130.

Савет Факултета има укупно 19 чланова, од којих 13 чланова су представници Факултета, 3 су представници студената и 3 су представници оснивача.

Чланове Савета представнике Факултета бира Наставно-научно веће на предлог Већа одсека и запослених у ваннастави, тајним гласањем.

Из реда запослених у настави бира се 11 чланова Савета, при чему сваки одсек Факултета има најмање 2 члана у Савету. Запослени у ваннастави имају 2 члана у Савету.

Члан Савета може бити члан органа управљања само једне високошколске установе.

Члан 131.

Кандидат за члана Савета је изабран ако добије више од половине гласова од укупног броја чланова Наставно-научног већа.

Влада Републике Србије именује чланове Савета у складу са Законом.

Члан Савета Факултета, кога именује Влада Републике Србије, не може бити лице запослено на Факултету.

Студентски парламент Факултета бира представнике у Савету Факултета на начин утврђен Статутом Студентског парламента.

Запослени у ваннастави предлажу представнике у Савет Факултета на збору запослених гласањем који заказује и председава секретар Факултета.

Члан 132.

Конститутивну седницу Савета, заказује и до избора председника председава најстарији члан Савета.

На конститутивној седници врши се верификација мандата изабраних чланова Савета и бира се председник и заменик председника.

Председник Савета бира се из реда представника Факултета.

Мандат чланова Савета Факултета траје три године и то почев од дана одржавања конститутивне седнице, а мандат чланова Савета представника студената траје једну годину.

Члан 133.

Пословником о раду Савета уређује се сазивање седница, начин рада, доношење одлука и друга питања од значаја за рад Савета.

Члан 134.

Савет Факултета може образовати сталне и привремене комисије из делокруга надлежности Савета.

Члан 135.

Савет Факултета:

- доноси Статут Факултета на предлог Наставно-научног већа;
- бира и разрешава дужности декана Факултета;
- доноси финансијски план на предлог Наставно-научног већа Факултета;
- усваја извештај о пословању и годишњи обрачун на предлог Наставно-научног већа;
- усваја план коришћења средстава за инвестиције на предлог Наставно-научног већа;
- даје сагласност на одлуке о управљању имовином Факултета;
- даје сагласност на расподелу финансијских средстава;
- доноси одлуку о висини школарине на предлог Наставно-научног већа;
- подноси оснивачу извештај о пословању, најмање једанпут годишње;
- доноси Правилник о дисциплинској одговорности студената Факултета; под условом да на Универзитету није донет Правилник;
- врши избор екстерног ревизора финансијског пословања Факултета;
- бира и разрешава председника и заменика председника Савета;
- одлучује о приговорима поднетим у поступку избора у звање сарадника;
- доноси одлуку о образовању унутрашњих организационих јединица, на предлог Наставно-научног већа;
- доноси општа акта у складу са Законом;
- обавља друге послове у складу са Законом, Статутом Универзитета и овим Статутом.

О питањима из става 1. овог члана, Савет Факултета одлучује већином гласова чланова Савета.

Члан 136.

Члану Савета Факултета може престати мандат пре истека мандатног периода:

- на лични захтев,
- опозивом органа који га је именовао, односно изабрао под условом да нередовно и несавесно обавља дужност члана Савета Факултета,
- наступањем околности које онемогућавају чланство у Савету (престанак радног односа на Факултету, престанак својства студента Факултета, избор за члана органа управљања Факултета и другог факултета или Универзитета, услед смрти и непредвиђених околности - више силе).

Одлуку о престанку мандата члану Савета Факултета доноси орган који га је изабрао, односно именовано с тим да мандат престаје даном констатовања чињенице о престанку мандата и то на првој наредној седници Савета.

Члан 137.

На упражњено место члана Савета Факултета, коме је престао мандат пре истека времена на које је изабран, бира се до истека пуног мандата, путем допунског избора нови члан Савета Факултета, по истом поступку и на начин прописан за избор члана Савета Факултета. Иницијативу за опозив члана Савета покреће Савет Факултета или орган који га је изабрао, односно именовано.

VII – 2. ОРГАН ПОСЛОВОЂЕЊА

Члан 138.

Орган пословођења Факултета је декан.

Декан руководи радом Факултета у смислу Закона, Закона о раду и других општих аката Факултета и Универзитета.

VII – 2.1. Поступак избора декана

Члан 139.

Декана Факултета на предлог Наставно-научног већа, бира и разрешава Савет Факултета, већином гласова укупног броја чланова Савета ако је на седници присутно најмање две трећине.

Декан Факултета не може бити лице које је правоснажном пресудом осуђено за кривично дело против полне слободе, фалсификовања јавне исправе које издаје Факултет или примања мита у обављању послова на Факултету, односно које је правоснажном пресудом осуђено за казну затвора за друго кривично дело, као ни лице које је прекршило кодекс професионалне етике.

Декан Факултета бира се на мандатни период од три године са могућношћу једног поновног избора.

Члан 140.

Избор декана врши се без конкурса, из реда редовних професора који су у радном односу са пуним радним временом на Факултету.

Одлуку о покретању поступка за избор декана доноси Савет Факултета, најкасније три месеца пре истека мандатног периода.

Кандидате за декана предлажу чланови Већа Факултета на седници Наставно-научног већа на којој се утврђује предлог.

У поступку избора Наставно-научно веће образује комисију од три члана (у даљем тексту: Комисија).

Комисија се стара о законитом спровођењу поступка избора, организује техничке припреме за изборе, утврђује садржину изборног листића, спроводи поступак избора и објављује коначне резултате избора.

У раду Комисије из претходног става учествује и секретар Факултета без права одлучивања.

Члан 141.

Предложени кандидати за декана излажу свој програм развоја Факултета.

Веће Факултета, након образложења предложених кандидата за декана, тајним гласањем утврђује предлоге за декана. Гласање се врши заокруживањем речи «за» или «против» испод имена сваког од кандидата.

Предлог кандидата утврђује се већином од укупног броја гласова чланова Већа Факултета.

Члан 142.

Уколико у поступку утврђивања предлога за декане ниједан кандидат не добије потребну већину, гласање се понавља, при чему се за свако наредно гласање са листе изоставља кандидат који је добио најмањи број гласова све док се на листи не нађе један кандидат. Ако се приликом гласања на листи са једним кандидатом не утврди предлог, поступак се понавља са новим кандидатима, и то на истој или наредној седници у зависности од одлуке Већа.

VII – 2.2. Престанак мандата

Члан 143.

Декану Факултета може престати мандат пре истека мандатног периода:

- на лични захтев;
- уколико наступе разлози прописани Законом, који га чине неподобним за обављање дужности декана;
- уколико повреди одредбе Закона, Статута Универзитета и овог Статута и других нормативних аката Универзитета и Факултета;
- уколико прекрши кодекс професионалне етике;
- услед смрти;
- уколико му престане радни однос на Факултету;
- у другим случајевима прописаним Законом.

Члан 144.

Предлог за разрешење декана утврђује Наставно-научно веће, тајним гласањем, већином од укупног броја чланова.

Веће одсека Факултета, тајним гласањем, већином од укупног броја чланова, могу предложити Наставно-научном већу покретање поступка за разрешење декана.

Када се на дневном реду Наставно-научног већа налази предлог за разрешење декана, председавање седницом преузима најстарији члан Наставно-научног већа.

Образложени предлог за разрешење декана Наставно–научно веће доставља Савету.

Одлуку о разрешењу декана доноси Савет, тајним гласањем, већином гласова укупног броја чланова Савета.

У случају разрешења декана, Савет на истој седници именује вршиоца дужности декана из реда продекана, тајним гласањем, и покреће поступак иа избор новог декана.

Члан 145.

Декан Факултета:

- представља и заступа Факултет;
- образује Комисију од најмање 3 члана која ће предложити нацрт Статута Факултета Наставно-научном већу Факултета;
- организује и води пословање Факултета;
- предлаже Савету и Наставно-научном већу мере за унапређење рада Факултета;
- закључује уговоре у име Факултета;
- предлаже основе пословне политике укључујући програм рада и план развоја Факултета;
- подноси Савету Факултета годишњи извештај о резултатима пословања Факултета;
- именује и разрешава продекане Факултета;
- наредбодавац извршавања финансијског плана Факултета;
- одлучује о коришћењу средстава Факултета у границама овлашћења;
- одлучује о појединачним правима, обавезама и одговорностима запослених на Факултету;
- потписује диплому и додатак дипломи;
- усклађује и усмерава рад стручних органа Факултета;
- доноси одлуку о објављивању конкурса за избор наставника и сарадника на предлог Већа одсека;
- покреће поступак због повреде радне дужности радника Факултета и изриче мере одређене законом;
- обавља и друге послове утврђене законом, овим Статутом и другим актима Универзитета и Факултета.

Члан 146.

Декан Факултета дужан је да обустави од извршења сваки акт Факултета за који сматра да је супротан Закону, Статуту или другом пропису и да о томе без одлагања обавести орган који је тај акт донео.

Ако орган, који је донео акт из претходног става, не усагласи тај акт у року од 30 дана од дана када је примио обавештење декана Факултета, декан Факултета ће по

истеку тог рока, у даљем року од 8 дана, покренути поступак за оцену законитости тог акта.

До доношења одлуке декана Факултета, поводом обавештења из претходног става, односно до доношења одлуке надлежног органа тај акт се неће примењивати.

Члан 147.

Факултет има три продекана из реда професора Факултета:

- продекана за науку и научно-истраживачки рад,
- продекана за наставу,
- продекана за материјално-финансијско пословање.

Факултет има и једног студента продекана.

Члан 148.

Продекане из реда професора Факултета именује и разрешава декан Факултета.

Студента продекана именује и разрешава декан Факултета на утврђени предлог Студентског парламента.

Мандат студенту продекану траје једну годину.

Члан 149.

Декан Факултета именује продекане Факултета, по правилу даном ступања на дужност, а најкасније 15 дана од дана ступања на дужност.

Члан 150.

Студент продекан:

- стара се о остваривању заштите права студената,
- покреће иницијативу код органа Факултета за унапређење наставе и других облика рада студената,
- обавештава Студентски парламент о свим значајним питањима за остваривање права студената,
- сарађује са органима Факултета и студентским организацијама,
- обавља и друге послове у складу са Статутом Студентског парламента.

Члан 151.

Ако су декан и продекани поднели захтев за опозив, односно разрешење, у обавези су да послове декана, односно продекана обављају до окончања поступка избора новог декана, односно именовања продекана.

VII – 3. СТРУЧНИ ОРГАНИ ФАКУЛТЕТА

Члан 152.

Стручни органи Факултета су:

- Наставно-научно веће,
- Изборно веће,
- Веће одсека,
- Веће катедре,
- Комисија за обезбеђење квалитета.

VII – 3.1. Наставно-научно веће

Члан 153.

Наставно-научно веће чине по 8 наставника са сваког од одсека Факултета који су у радном односу са пуним радним временом на Факултету, као и декан, продекани из реда професора, и управници одсека.

Члан 154.

Приликом расправљања, односно одлучивања о питањима која се односе на оисуграње квалитета наставе, реформу студијског програма, анализу ефикасности студирања и утврђивања ЕСПБ бодова, у раду Наставно-научног већа учествују и студенти и то 20% студената од укупног броја чланова Наставно-научног већа.

Мандат представника студената траје једну годину.

Члан 155.

Чланове Наставно-научног већа из реда наставника бира и разрешава Веће одсека на период од три године а представнике студената Студентски парламент Факултета.

Члан 156.

На конститутивној седници Наставно-научног већа врши се верификација мандата чланова Већа.

Члан 157.

Председник Наставно-научног већа Факултета је декан Факултета, по функцији.

Председник Наставно-научног већа заказује и руководи радом Наставно-научног већа у складу са овим Статутом и Пословником о раду Већа.

У случају спречености декана Факултета, као председника Наставно-научног већа, замењује га продекан за науку и научно-истраживачки рад.

Члан 158.

Наставно-научно веће Факултета:

- утврђује предлог Статута Факултета;
- утврђује предлог студијских програма свих облика студија;
- утврђује предлог Савету Факултета за избор декана;
- утврђује предлог финансијског плана;
- доноси програм научних истраживања и програма за иновацију знања;
- најмање једном годишње разматра извештај о остваривању програм научних истраживања;
- предлаже организовање студија и облике стручног образовања и усавршавања на страном језику;
- бира и разрешава представнике Факултета у Савет Факултета;
- доноси одлуку о оснивању и укидању катедри;
- усваја Пословник о раду Наставно-научног већа и доноси правилнике из делокруга свог рада;
- бира представнике Факултета у органе Универзитета;
- предлаже Универзитету матичност Факултета за све облике студија;
- даје мишљење Универзитету о броју студената који се уписују у прву годину студијских програма;
- утврђује мере за подстицање развоја изразито успешних и даровитих студената;
- разматра и припрема предлоге о питањима из своје надлежности о којима одлучује Савет Факултета;
- доноси програм стручне праксе студената у земљи и иностранству;
- предлаже ангажовање истакнутих научника и стручњака, професора у пензији и студената, у складу са Законом и овим Статутом;
- доноси одлуку о ангажовању наставника и сарадника за извођење свих облика наставе;
- даје сагласност наставницима Факултета за ангажовање на другим факултетима у складу са општим актом Универзитета;
- одлучује о питањима рецензија у вези издавачке делатности;
- разматра и доноси одлуке о захтевима студената из делокруга свог рада;
- врши избор истраживача у одговарајућа звања и утврђује предлог за избор истраживача у научна звања;
- обавља и друге послове утврђене Законом и овим Статутом.

Наставно-научно веће доноси одлуке већином гласова укупног броја чланова.

Пословником о раду Наставно-научног већа уређује се сазивање седница, начин рада, доношење одлука и друго.

Члан 159.

Наставно-научно веће може образовати као своја помоћна тела сталне и повремене комисије.

Одлуком о образовању комисије утврђује се њен састав, делокруг и начин рада.
Мандат чланова сталних и повремених комисија поклапа се са мандатом Наставно-научног већа.

VII – 3.2. Изборно веће

Члан 160.

Изборно веће чине наставници који су у радном односу са пуним радним временом на Факултету.

Председник Изборног већа је декан Факултета. У случају спречености декана Факултета, као председника Изборног већа, замењује га продекан за наставу.

Члан 161.

Изборно веће:

- утврђује предлог за избор у звање наставника;
- врши избор у звање сарадника;
- утврђује предлог састава комисија за писање извештаја за избор у звање наставника;
- бира чланове комисија за писање извештаја за избор у звање сарадника;
- обавља и друге послове у складу са Законом и овим Статутом.

Члан 162.

За пуноважно одлучивање потребно је да на седници Изборног већа присуствује најмање две трећине чланова Већа.

Изборно веће доноси одлуке већином гласова од укупног броја чланова Већа с тим да одлуке из става 1. алинеје 1. и 3. претходног члана одлуке доносе наставници у истом и вишем звању од звања у које се наставник бира.

VII – 3.3. Веће Одсека

Члан 163.

Веће одсека чине наставници који су у радном односу са пуним радним временом на одсеку.

Веће одсека:

- предлаже студијски програм наставних предмета,
- организује извођење предавања, вежби, колоквијума, испита и других облика рада са студентима за наставне предмета одсека,
- припрема предлог плана научно-истраживачког рада одсека,
- разматра рад наставника и сарадника,
- предлаже набавку опреме за потребе наставе и научно-истраживачког рада,
- даје иницијативу за покретање поступка за избор наставника, односно сарадника,

- предлаже чланове комисије за припрему извештаја за избор наставника и сарадника,
- предлаже ментора и чланове комисије за оцену и одбрану магистарске тезе и докторске дисертације,
- предлаже ангажовање наставника, сарадника и истраживача у одговарајућем звању за извођење наставе за наставне предмете у оквиру уже научне области,
- разматра успех студената из наставних предмета одсека и предлаже мере за побољшање успеха,
- прати наставни и научни рад својих чланова и изјашњава се о њиховом раду и условима за напредовање,
- усваја теме за израду дипломских радова, одређује ментора и чланове комисије за одбрану дипломских радова на предлог Већа катедре,
- обавља и друге послове у складу са Законом, овим Статутом и другим општим актима Факултета.

Када Веће Одсека одлучује о питањима образовања комисије за писање извештаја за избор наставника, као и утврђивања предлога за избор, право одлучивања имају наставници у истом или вишем звању од кандидата о којима се одлучује.

Веће одсека одлучује већином од укупног броја чланова Већа.

VI – 3.4. Веће катедре

Члан 164.

Веће катедре чине сви наставници који су у радном односу на одговарајућој катедри и то са пуним радним временом.

Члан 165.

Веће катедре:

- даје иницијативу за доношење и измену студијских програма свих облика студија на одговарајућој катедри,
 - предлаже Већу одсека да се упути предлог декану за објављивање конкурса за избор наставника и сарадника,
 - предлаже Већу одсека ангажовање наставника, сарадника и истраживача у одговарајућем звању за извођење облика наставе у оквиру уже научне области,
 - предлаже Већу одсека теме за израду дипломских радова, предлаже ментора и чланове комисије за одбрану дипломских радова,
 - обавља и друге послове прописане Статутом и општим актима Факултета.
- Веће катедре доноси одлуке већином гласова укупног броја чланова.

Члан 165.А

Комисија за обезбеђење квалитета

Комисија за обезбеђење квалитета (у даљем тексту: Комисија) је стручно и саветодавно тело које:

- планира и анализира поступке вредновања целокупног система образовања и научно-истраживачког рада на Факултету и управља тим поступцима,
- спроводи оцењивање квалитета студијских програма, наставе и услова рада,
- предлаже одговарајућа документа и процедуре за контролу и обезбеђење квалитета и самоврендовања,
- учествује у раду одговарајућих органа и тела за обезбеђење квалитета на Универзитету.

Радам Комисије руководи председник Комисије.

Председника и Комисију бира Наставно-научно веће на период од три године, а састоји се од укупно осам чланова, и то: шест из реда наставника и ненаставног особља и два студента које бира Студентски парламент.

VII – 4. Студентски парламент Факултета

Члан 166.

На конститутивној седници Студентског парламента Факултета врши се верификација мандата члановима Студентског парламента а затим се тајним гласањем бирају председник и заменик председника Студентског парламента Факултета.

Председник Студентског парламента Факултета руководи радом Студентског парламента, заказује седнице, предлаже дневни ред у складу са Статутом Студентског парламента и Пословника о раду којим се ближе уређује рад Студентског парламента Факултета.

VIII СТИЦАЊЕ СРЕДСТАВА ЗА ОБАВЉАЊЕ ДЕЛАТНОСТИ ФАКУЛТЕТА

Члан 167.

Средства за обављање делатности Факултета обезбеђују се из буџета Републике Србије и из средстава студената који се сами финансирају.

Члан 168.

Поред средстава из претходног члана овог Статута Факултет може стицати и користити и друга средства у складу са Законом.

Средства која Факултет оствари изузев средстава која обезбеђује Република, чине сопствени приход Факултета (школарина, пружање услуга трећим лицима, поклон, донације, спонзорство и други извори стицања средстава).

Средствима из става 2. овог члана Факултет располаже у складу са Законом, Статутом Универзитета и овим Статутом.

Члан 169.

Факултет стиче средства из школарине на основу Одлуке о висини школарине за студенте који плаћају школарину.

Мерила и критеријуми за утврђивање висине школарине утврђује се општим актима Факултета, односно Универзитета.

Факултет је у обавези да пре објављивања конкурса за упис нових студената утврди висину школарине за наредну школску годину за све студијске програме.

Школарином се утврђују трошкови студија за једну школску годину, односно за стицање 60 ЕСПБ бодова.

Студент који се сам финансира плаћа део школарине обрачунат према предметима за које се определио.

Школарина обухвата накнаде за редовне студије које Факултет пружа студенту у оквиру остваривања студијских програма.

Редовне услуге из претходног става утврђују се одлуком Универзитета.

Члан 170.

Непокретности и друга средства које је обезбедила Република Србија као оснивач су државна својина.

Непокретности и друга средства из претходног става не могу се отуђити без сагласности оснивача.

Непокретност и друга средства Факултета, стечена обављањем делатности, легатом, поклоном и на други начин, а која нису државна својина, својина су Факултета.

Члан 171.

Средства која Факултет стекне на основу поклона или легата посебно се евидентирају и означава се њихово порекло.

Средства која Факултет остварује, утврђују се и распоређују финансијским планом Факултета.

IX ЕВИДЕНЦИЈА И ЈАВНЕ ИСПРАВЕ

Члан 172.

Факултет води: матичну књигу студената, евиденцију о издатим дипломама и додацима диплома и записник о полагању испита.

Евиденција из става 1. овог члана води се на српском језику, на ћириличном писму.

Матична књига студената трајно се чува.

Садржај и начин вођења евиденције прописује надлежни министар.

Члан 173.

Подаци уписани у евиденцију из претходног члана овог Статута прикупљају се, обрађују, чувају и користе за потребу обављања делатности Факултета и за потребе надлежног министарства за обављање Законом утврђених послова.

Подаци из евиденције користе се на начин којим се обезбеђује заштита имунитета студената, и у складу са Законом.

Члан 174.

На основу података из евиденције Факултет издаје јавне исправе.

Јавне исправе у смислу Закона и овог Статута јесу: студентска књижица (индекс), диплома о стеченом високом образовању и додатак дипломи.

Факултет издаје јавне исправе на српском језику ћириличним писмом.

Када се настава организује на страном језику, јавне исправе се издају на обрасцу који је штампан двојезично на српском језику ћириличним писмом и на језику и писму на којем се изводи настава.

На захтев студента Универзитет издаје јавну исправу о савладаном делу студијског програма, која садржи податке о нивоу, природи и садржају студија, као и постигнуте резултате.

Садржај јавне исправе из става 2. овог члана прописује надлежни министар.

Диплома и додатак дипломи издају се и на енглеском језику.

Диплома се оверава сувим жигом Универзитета.

Додатак дипломи обавезно се издаје уз диплому.

Опис система високог образовања у Републици у време стеченог образовања наведеног у дипломи мора бити приложен додатку дипломе.

IX – 1. Оглашавање диплома ништавним

Члан 175.

Диплома и додатак дипломи стечени на свим нивоима студија оглашавају се ништавним:

1. ако су потписани од неовлашћеног лица,
2. ако лице није положило све испите на начин и по поступку утврђеним Законом, Статутом и наставним програмом Факултета,
3. ако није издата на прописаном обрасцу.

Члан 176.

Факултет оглашава ништавном диплому о стеченом академском називу магистра, ако утврди да завршни рад није резултат самосталног рада кандидата.

Факултет оглашава ништавном диплому о стеченом научном називу доктора наука, ако се утврди да докторска дисертација није оригиналан научни резултат рада кандидата. Посебним актом се утврђује поступак оглашавања диплома ништавним.

IX – 2. Издавање нове јавне исправе

Члан 177.

Факултет издаје нову јавну исправу после проглашења оригинала јавне исправе неважећим у «Службеном гласнику Републике Србије», на основу података из евиденције коју води.

Јавна исправа из става 1. овог члана има значај оригиналне јавне исправе.

На јавној исправи из става 1. овог члана ставља се назнака да се ради о новој јавној исправи која је издата после проглашења оригинала јавне исправе неважећим.

X ИЗДАВАЧКА ДЕЛАТНОСТ

Члан 178.

На Факултету је заступљена издавачка делатност у виду издавања књига, уџбеника и научних и стручних часописа.

Члан 179.

Факултет организује издавање научног часописа «Филомат».

Поступак издавања часописа уређује се Правилником о издавачкој делатности Факултета који доноси Наставно-научно веће Факултета.

Факултет може издавати и друге научне и стручне часописе на предлог Одсека, а на основу одлуке Наставно-научног већа.

XI ОБАВЕШТАВАЊЕ ЗАПОСЛЕНИХ И СТУДЕНАТА

Члан 180.

Запослени и студенти Факултета обавештавају се о раду Факултета и о раду свих органа Факултета.

Члан 181.

Рад седнице органа Факултета је јаван.

Дневни ред са материјалом за седнице органа Факултета су доступни заинтересованим лицима путем оглашавања на огласним таблама или у библиотеци Факултета.

Члан 182.

Председник Савета, декан, продекани и секретар Факултета су у обавези да о свом раду обавештавају запослене на Факултету.

Као начин обавештавања, поред огласне табле и библиотеке, може се користити и Web сајт Факултета.

XII ПОСЛОВНА ТАЈНА

Члан 183.

Запослени на Факултету су дужни да чувају као службену и пословну тајну података исправа које су као такве утврђене Законом, другим актима и овим Статутом.

Члан 184.

Пословном тајном сматрају се:

- оне које надлежни орган прогласи пословном тајном,
- оне које надлежни орган саопшти Факултету као поверљиве,
- акте који се односе на делатност Факултета, ако су одређени као војна или службена тајна,
- акте које садрже понуде за јавни конкурс или јавно надметање, до објављивања резултата конкурса или надметања,
- друге исправе или подаци чије би обавештавање неовлашћеном лицу, због њихове природе или значаја било противно интересу Факултета.

Дужност чувања пословне тајне траје и после престанка радног односа запосленог.

Члан 185.

Подаци који се сматрају пословном тајном, морају се посебно чувати, не могу се саопштавати нити чинити доступним неовлашћеним лицима.

За саопштење података који представљају пословну тајну одговара запослени који их је саопштио као и запослени који је задужен да чува те податке.

Декан Факултета или лице кога он овласти могу саопштити податак који представља пословну тајну овлашћеном представнику државног органа.

Члан 186.

Повреда чувања пословне тајне представља тежу повреду радне дужности.

Члан 187.

Не сматра се повредом чувања пословне тајне, ако се:

- пословна тајна саопштава лицима или органима којима се мора саопштити на основу прописа или овлашћења која излазе из функције које они врше;
- саопштава члановима Савета Факултета на седницама Савета, уколико је такво саопштавање неопходно ради обављања њихове функције;
- саопштава надлежним органима ради пријављивања кривичног дела или привредног преступа;
- саопштавају надзорном органу.

XIII ОПШТИ АКТИ ФАКУЛТЕТА

Члан 188.

Општи акти Факултета су:

- Статут Факултета,
- Колективни уговор,
- Правилници,
- Пословници о раду органа,
- Одлуке.

Члан 189.

Општа акта Факултета доносе органи Факултета на основу законских прописа и овог Статута.

Члан 190.

Општи акт ступа на снагу у року од 8 дана од дана објављивања или у другом року који је одређен у акту.

Објављивање се врши истицањем на огласној табли Факултета и на web сајту Факултета.

Члан 191.

Тумачење општег акта даје орган који га је донео.

XIV ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 192.

Ступањем на снагу овог Статута престаје да важи Статут Природно-математичког факултета број 367/2-01 донет на седници Савета 10.7.2002. године са његовим Изменама и допунама.

Члан 193.

Општа акта која су донели надлежни органи Природно-математичког факултета остају на снази и после ступања на снагу овог Статута осим одредаба које су у супротности са Законом, Статутом Универзитета, Статутом Факултета и другим позитивним прописима.

Општа акта Факултета ускладиће се са одредбама овог Статута у року од 6 месеци од дана ступања на снагу овог Статута.

Члан 194.

Декану, продеканима, управницима одсека и шефовима катедри који су изабрани по одредбама претходног Статута, а ступили су на дужност 01. октобра 2006. године, мандат траје у складу са одредбама овог Статута.

Члан 195.

Право уписа на докторске студије, специјалистичке академске студије и специјалистичке струковне студије имају и кандидати који су завршили основне студије по прописима који су важили до дана ступања Закона о високом образовању, под условима прописаним општим актом Факултета.

Члан 196.

Општим актом Факултета може се предвидети да се део последипломских магистарских студија по одредбама Закона о Универзитету признаје за део студијског програма докторских, односно специјалистичких академских студија.

Члан 197.

Лице изабрано у звање наставника, односно сарадника по прописима који су важили до дана ступања на снагу Закона о високом образовању задржава одговарајуће звање и остаје у радном односу до истека времена на које је биран.

Лице из става 1. овог члана изабрано у звање асистента по прописима који су важили до ступања на снагу Закона о високом образовању има право да поново буде изабрано у исто звање на период од три године.

Лице из става 1. овог члана изабрано у звање асистента приправника по прописима који су важили до дана ступања на снагу Закона о високом образовању има право да поново буде изабрано у исто звање на период од три године.

Члан 198.

У периоду до 09. септембра 2012. године у звање асистента може бити изабрано и лице које уместо статуса студента докторских студија има академски назив магистра наука, а испуњава остале услове из члана 72. став 1. и 2. Закона о високом образовању.

Члан 199.

У периоду до 30. септембра 2008. године у звање сарадника у настави може бити изабран студент магистарских студија по одредбама Закона о Универзитету, под условом да је те студије уписано највише три године пре дана расписивања конкурса за избор сарадника у настави и да је претходне основне студије завршио са укупном просечном оценом најмање 8.

У случају из става 1. овог члана цени се и резултат које је кандидат остварио на последипломским магистарским студијама.

Члан 200.

Студенти који су уписали основне студије на Факултет по старим студијским програмима, односно до ступања на снагу овог Статута, могу завршити ове студије по започетом наставном плану и програму, условима и правилима студија, најдуже за две године по истеку редовног трајања студија.

Студенти који су уписали специјалистичке студије на Факултет по старим студијским програмима, односно до ступања на снагу овог Статута, могу завршити ове студије по започетом наставном плану и програму, условима и правилима студија, најдуже за три године по истеку редовног трајања студија.

Студенти који су уписали магистарске студије на Факултет по старим студијским програмима, односно до ступања на снагу овог Статута, могу завршити ове студије по започетом наставном плану и програму, условима и правилима студија, најкасније до 09. септембра 2010. године.

Члан 201.

Измене и допуне овог Статута врше се на начин и по поступку предвиђеним за његово доношење.

Члан 202.

Тумачење одредаба овог Статута даје Савет Факултета.

Члан 203.

Статут ступа на снагу осмог дана од дана објављивања на огласној табли и web сајту Факултета, а примењиваће се након добијене сагласности од надлежног органа Универзитета.

**САВЕТ
ПРИРОДНО-МАТЕМАТИЧКОГ ФАКУЛТЕТА
У НИШУ**

ДЕКАН ФАКУЛТЕТА

Проф. др Мирослав Ћирић

ПРЕДСЕДНИК САВЕТА

Проф. др Радосав Палић

Службена белешка:

Статут објављен на огласној табли Факултета дана _____ 2006. године.

Оверава
Секретар Факултета

Ранко Шелмић, дипл. правник